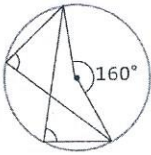
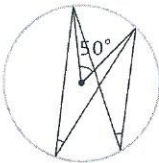

11.

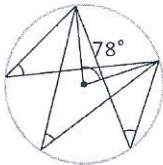

Kehäkulmat ovat 80° .

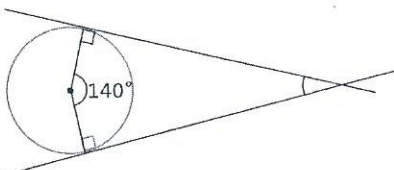
12. $\alpha = 36^\circ, \beta = 24^\circ, \gamma = 24^\circ$ ja $\delta = 30^\circ$
 13. Paikat sijaitsevat ympyrän kehällä (kentän puolella), joka kulkee rangaistusalueen keskikohdan ja maalitolppien kautta.
 14. Piirretään kaksi 90° :n kehäkulmaa ja niille vastaavat keskuskulmat, jotka ovat 180° . Näiden leikkauspiste on ympyrän keskipiste.
 15. a) $\alpha = 26^\circ$ b) $\alpha = 83^\circ$
 16. Kehäkulman suuruus on 25° .
 esim.

17. a) 50° b) 54°
 18. Kehäkulmat ovat 39° .
 esim.

19. a) $\alpha = 144^\circ$ b) $\alpha = 107,5^\circ$
 20. a) $\alpha = 125^\circ$ b) $\alpha = 90^\circ$ c) $\alpha = 57^\circ$
 21. a) $\beta = 75^\circ$ b) $\beta = 45^\circ$ c) $\beta = 18^\circ$
 22.

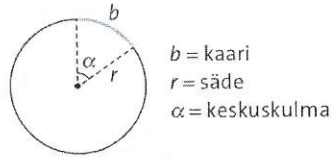

Tangenttikulma on 40° .

- PULMA** a) $3^2 = 9$ b) $6^2 = 36$ c) $10^2 = 100$.
 Perustelu: Suorakulmioiden lukumäärä saadaan laskemalla yhteen lukujen 1, 2, 3, ... ja n summa ja korottamalla se toiseen potenssiin eli $\left(n \cdot \frac{n+1}{2}\right)^2$.

23 Ympyrän kaaren pituus

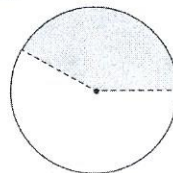
1.

2. a) 50 cm b) 25 cm
 3. a) 1,6 cm b) 25 cm
 4. a) 28 cm b) 24 m
 5. a) 1,3 m b) 29 cm
 6. a) 26 m b) kolmasosan c) 8,8 m
 7. 75 m
 8. 6,1 cm
 9. a) halkaisijan pituinen
 b) ympyrän kehän pituinen
 c) 360°
 10. 18 m
 11. noin 200 katsojaa
 12. a) 940 000 000 km b) 79 000 000 km
 c) 18 000 000 km d) 2 600 000 km
 13. a) 300 cm b) 150 cm c) 75 cm
 14. a) 16 cm b) 7,9 cm c) 21 cm
 15. 3 340 km
 16. 400 m
 17. 290 m
 18. 1 130 m (1 125 m)
 19. 20 m (19,6 m)
 20. 117 cm
PULMA H = 9, A = 6, L = 0, F = 4, W = 1, O = 2 ja
 E = 8 eli $2 \cdot 9 604 = 19 208$ tai H = 9, A = 7,
 L = 0, F = 3, W = 1, O = 4 ja E = 6 eli
 $2 \cdot 9 703 = 19 406$ tai H = 9, A = 8, L = 0,
 F = 2, W = 1, O = 6 ja E = 4 eli
 $2 \cdot 9 802 = 19 604$.

24 Sektorin pinta-ala

1. a) 40 cm^2 b) 10 cm^2
 2. a) 17 cm^2 b) $14 000 \text{ mm}^2$
 3. a) 120 cm^2 b) 79 m^2
 4. b: $83,3 \text{ cm}^2$ (a: $81,8 \text{ cm}^2$, c: 81 cm^2)
 5. a) 55 m^2 b) $\frac{2}{5}$ c) 22 m^2
 6. 120 m^2
 7. a)

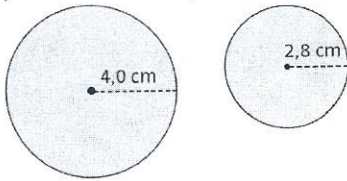

b) ympyrän pinta-alan suuruinen

8. a) 530 cm^2 b) 48 cm^2

9. a) $16,5 \text{ m}$ b) $4,37 \text{ m}$

10. a) b)

11. Ympyrä, jonka säde on $8,7 \text{ cm}$.

12. 72 cm^2

13. a) 980 cm^2 b) 490 cm^2 c) $1\,300 \text{ cm}^2$

14. 236 m^2

15. a) 59 cm^2 b) 36 cm^2

16. 18 m

17. a) 152° b) $1\,390 \text{ cm}^2$

18. $3,4 \text{ cm}^2$

19. $1,8 \text{ m}^2$

20. 44 cm^2

PULMA aukeamalla 50–51

25 Pinta-alalaskuja

1. a) 14 cm^2 b) 36 cm^2 c) 29 cm^2 d) $4\,400 \text{ m}^2$

2. 71 cm^2

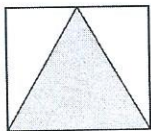
3. a) 6 m b) 10 cm c) $3,2 \text{ m}$

4. $10,4 \text{ a}$

5. 250 m^2

6. $78,5 \text{ cm}^2$

7. 18 cm^2

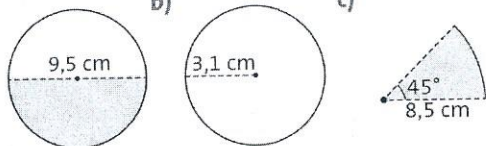
8. a) 59 m^2 b) 49 m^2

9. a) 27 cm^2 b) 14 cm^2

10. a) A: $3,5 \text{ m}^2$, B: $6,3 \text{ m}^2$ ja C: $9,8 \text{ m}^2$

b) $A + B = C$

11. a) b) c)

12. a) 18 m b) 15 m

13. a) 100 cm^2 b) 120 cm^2

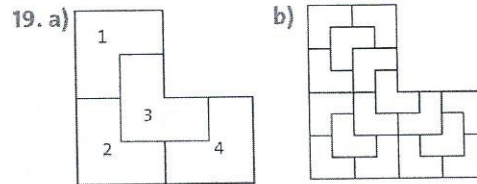
14. a) 84 cm^2 b) 20 cm^2

15. a) $1\,400 \text{ m}^2$ b) 680 m^2

16. a) $1,8 \text{ m}^2$ b) $2,2 \text{ m}^2$

17. 28 m^2

18. 64 cm^2

20. a) $A_1 = 1, A_2 = 2, A_3 = 4, A_4 = 8, A_5 = 16$

b) $A_{10} = 2^9 = 512$

c) $A_n = 2^{n-1}$

21. a) $A_1 + A_2 = (a + b)(a - b)$

b) $A_1 + A_2 = a^2 - b^2$

c) $(a + b)(a - b) = a^2 - b^2$

d) $(3 \text{ m} + 2 \text{ m})(3 \text{ m} - 2 \text{ m}) = 5 \text{ m}^2$ ja toisaalta $(3 \text{ m})^2 - (2 \text{ m})^2 = 5 \text{ m}^2$ eli tulokset olivat samat.

22. $\frac{5}{9}$

PULMA a) 11 ottelua b) 22 ottelua

c) 99 ottelua

d) Otteluiden lukumäärä on pelaajien lukumäärä $- 1$.

26 Kertaus

1.	m^2	dm^2	cm^2	mm^2
	6,5	650	65000	6 500 000
	0,039	3,9	390	39 000
	0,0025	0,25	25	2 500
	0,0003	0,03	3	300

2. a) $2\,200 \text{ m}^2$ b) $2\,300 \text{ m}^2$

3. a) $3,6 \text{ mm}^2$ b) 42 cm^2

4. 77 cm^2

5. 11 cm^2

6. a) 9 cm b) 11 cm c) 20 cm

7. a) 1 m b) 5 mm c) $0,4 \text{ cm}$ d) 30 m

8. $3,13$

9. a) 88 cm b) 12 m

10. a) $1,7 \text{ m}$ b) $0,86 \text{ m}$

11. a) 240 cm^2 b) 119 m^2

12. $1,95 \text{ m}$

13. a) A: 14 cm , B: 20 cm b) A: 16 cm^2 , B: 32 cm^2

14. a) 54° b) 48°

15. a) 260 cm b) $\frac{5}{18}$ c) 72 cm

16. 64 cm

17. a) 460 cm^2 b) $1\,200 \text{ cm}^2$

18. a) 180 m^2 b) $\frac{5}{9}$ c) 98 m^2

19. 600 cm^2

20. 120 m^2

21. 50 cm^2

22. a) $8,8 \text{ km}$ b) 910 kierrosta

23. $6\,366 \text{ km}$